

Ympäristöterveyslautakunnan jäsenen ja varajäsenen vaali

Kunnanhallitus 28.05.2025 § 120
322/00.00.01/2025

Valmistelija

hallintopäällikkö Petra Kajanus, puh. 044 740 1104

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen hallinnosta ja tehtävistä vastaa Siilinjärven kunta. Näitä tehtäviä hoitaa sopijakuntien yhteinen toimielin, joka on Siilinjärven kunnan ympäristöterveyslautakunta. Ympäristöterveyslautakunnan Siilinjärven kunnanvaltuusto valitsee toimikaudekseen. Lautakunnassa on yksi (1) jäsen jokaisesta sopijakunnasta. Kuntien valtuustot nimeävät lautakuntaan yhden jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Lautakunnan puheenjohtajana toimii vastuukunnan (Siilinjärvi) edustaja. Lautakunnan puheenjohtajan on oltava valtuutettu. Varapuheenjohtajana on muiden sopimuskuntien nimeämä edustaja siten, että varapuheenjohtajuus vaihtuu valtuustokausittain sopimuskuntien asukaslukujen mukaisessa järjestyksessä suurimmasta pienimpään.

Kuntalain 74.1 §:ssä rajoitetaan vaalikelpoisuutta lautakuntaan

Vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö,
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa,
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Edellytyksenä vaalikelpoisuus valtuustoon (74.1 §)

Henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei myöskään ole vaalikelpoinen lautakuntaan. Vaalikelpoisuudesta valtuustoon säädetään 72 §:ssä.

Lautakunnan alainen henkilöstö (74.1 §:n 1 kohta)

Lautakunnan alainen henkilöstö on asemastaan riippumatta vailla vaalikelpoisuutta. Vaalikelpoisuuden rajoitus koskee vain sitä lautakuntaa, jonka alainen henkilö on.

Kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön henkilöstö (74.1 §:n 2 kohta)

- Jos kunnan määräysvallassa oleva yhteisö tai säätiö toimii lautakunnan tehtäväalueella, yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen lautakuntaan. Säännös koskee kaikkia lautakunnan tehtäväalueella toimivan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia heidän asemastaan riippumatta.
- Kunnan määräysvalta määräytyy kirjanpitolain (1336/1997) 6.1 §:n mukaisesti. Kuntakonserniin kuuluvat myös yhteisöt, joissa kunnan tytäryhteisö käyttää määräysvaltaa.

- Säännöksessä tarkoitettu yhteys voi olla esimerkiksi liikunta-asioita hoitavan lautakunnan ja liikuntapaikoista vastaavan yhtiön välillä sekä asunto- ja kiinteistöasioita hoitavan lautakunnan ja asunto- ja kiinteistöyhtiön välillä. Säännös koskee kaikkia lautakunnan tehtäväalueella toimivan tytäryhteisön/säätiön palveluksessa olevia.

Liiketoimintayritysten johtohenkilöt (74.1 §:n 3 kohta)

- Säännös kunnassa toimivan liiketoimintayrityksen johtohenkilöiden vaalikelpoisuudesta lautakuntaan vastaa sitä, mitä 73.1 §:n 4 kohdassa säädetään vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen. Myös tulkinnan osalta viitataan edellä kunnanhallituksen kohdalla esitettyyn.
- Säännös voi tulla sovellettavaksi esimerkiksi rakennusliikkeen johtohenkilöihin kaavoitusasioita valmisteleavassa lautakunnassa ja terveys- tai muita ostopalveluja tuottavan yrityksen johtohenkilöihin vastaavan toimialan lautakunnassa.

Tasa-arvolain säännökset toimielimiä valittaessa

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan kunnallisissa sekä kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi: Ennakkoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on henkilövalinta.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto valitsee ympäristöterveyslautakuntaan valtuuston toimikaudeksi yhden (1) jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen ja samalla valtuusto valitsee jäseneksi nimetyn ympäristöterveyslautakunnan puheenjohtajaksi.

Lisäksi kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle tiedoksi merkitsemistä, että valtuusto tekee ympäristöterveyslautakuntaa koskevan varsinaisen asettamispäätöksen sen jälkeen, kun sopimuskuntien valtuustot ovat tehneet yhteistoimintasopimuksen mukaiset jäsenistöä koskevat valitsemispäätöksensä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.